

Віталій Сергійович ДАНИЛЬЧЕНКО

магістр, директор Юридичного департаменту Української асоціації футболу

ORCID: <https://orcid.org/0009-0002-2088-3157>

e-mail: v.danylchenko@uaf.ua

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ДИФАМАЦІЇ У СПОРТІ

У статті висвітлено та проаналізовано особливості дифамації у спорті. Встановлено, що регламентні документи спортивних організацій містять норми щодо інституту дифамації, де прямо або опосередковано забороняють її. Визначено механізм розгляду дифамаційних спорів у спорті. Так, спори розглядаються квазіарбітражними органами, які створюються спортивними федераціями (асоціаціями). Звернено увагу, що висловлювання суб'єктів спорту одночасно можуть порушувати не тільки права потерпілої особи, а й вимоги актів спортивних організацій.

Ключові слова: спортивне право, дифамація, оціночні судження, ділова репутація, висловлювання

ВСТУП

Конституцією України кожному гарантується право на свободу думки і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань. Кожен має право вільно збирати, зберігати, застосовувати і поширювати інформацію усно, письмово або в інший спосіб – на свій вибір. Водночас досить часто особи забувають, що праву на свободу думки і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань кореспондує обов'язок не поширювати про особу недостовірну інформацію та таку, що принижує її гідність, честь чи ділову репутацію.

Не є виключенням і сфера спорту. Протягом останніх років спостерігається тенденція зі зростання кількості публічних висловлювань негативного характеру суб'єктів спорту, які, зі свого боку, принижують честь і гідність інших осіб та завдають шкоди діловій репутації. З огляду на це, актуальними є питання механізму захисту порушених прав суб'єктів спорту.

МАТЕРІАЛИ ТА МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Окремі аспекти дифамаційних спорів досліджувалися у працях Д. Луспеника, Р. Стефанчука, А. Новицького, К. Машевської, П. Каблака та ін. Водночас у сучасній українській доктрині цивільного та спортивного права відсутнє дослідження специфіки дифамаційних спорів у сфері спорту. Не приділено належної уваги механізму захисту суб'єктами спорту своїх порушених прав, особливостям розгляду даної категорії справ в органах здійснення спортивного правосуддя тощо.

У дослідженні застосовано як загальнонаукові, так і спеціальні методи наукового пізнання: діалектичний, формально-логічний, порівняльно-правовий, комплексного аналізу.

МЕТА дослідження – визначення особливостей дифамаційних спорів у спорті та механізму розгляду даних справ в органах здійснення спортивного правосуддя.

РЕЗУЛЬТАТИ

Дифамація (від лат. *diffamare* – поширювати плітки) – поширення недостовірної інформації, яка принижує честь і гідність особи та завдає шкоди діловій репутації. Чинне законодавство України не містить визначення «дифамація», однак це поняття все активніше застосовується як науковцями, так і практиками. Д. Лус-

пенник вказує, що під дифамацією необхідно розуміти правопорушення у вигляді поширення (вимовляння слів чи публікації) відомостей, що не відповідають дійсності, які порочать честь, гідність та ділову репутацію потерпілого [1]. У науковій літературі зазначено, що будь-який факт може вважатись дифамацією лише за умови: 1) неправдивості, 2) оперування фактичними даними, 3) шкідливості, 4) завданню збитків репутації конкретної особи, тобто це означає, що заперечуване твердження прочитане, почуте або побачене іншими особами [2].

Стосовно сфери спорту, то тут слід зазначити, що інститут дифамації не є новим, до того ж його закріплено на рівні актів спортивних організацій. Так, у 2018 р. Міжнародна федерація футболу (далі – ФІФА) внесла зміни до Кодексу етики, додавши положення про дифамацію. Згідно зі ст. 23 Кодексу етики ФІФА (редакція 2023 р.) особам, на яких поширюється дія цього кодексу, забороняється будь-яке оприлюднення заяви наклепницького характеру стосовно ФІФА та/або будь-якої іншої особи, на яку поширюється дія цього кодексу у контексті заходів ФІФА [3]. Тут варто наголосити, що впровадження положень про дифамацію призначено не лише для захисту ФІФА, а й для захисту будь-якої іншої особи на яку поширюється дія кодексу та яка може бути піддана дискримінаційним або наклепницьким заявам у контексті заходів ФІФА.

На рівні актів Української асоціації футболу (УАФ) така норма відсутня. Проте Кодексом етики і чесної гри УАФ встановлено обов'язок виявляти повагу до колег, суперників, арбітрів, офіційних представників, співробітників футбольних структур, представників засобів масової інформації, вболівальників тощо; не припускати зневажливих дій у відношенні один до одного, образ, приниження честі та гідності учасників футбольного дійства, усвідомлюючи шкідливість наслідків від емоційних висловлювань і негативної поведінки [4].

Етичним кодексом Федерації легкої атлетики України (ФЛАУ) встановлено стандарти етики, серед яких – гідність: захищати гідність людей і не брати участі (прямо чи опосередковано) у будь-якій формі фізичного, словесного, психологічного, сексуального чи будь-якого іншого домагання чи переслідування. Типи поведінки, що становлять домагання чи переслі-

дування включають, але не обмежуються ними: письмові або усні образливі висловлювання чи погрози, зокрема у соціальних мережах; постійні небажані зауваження, жарти, коментарі, натяки або глузування; будь-які образливі або непристойні жести; зарозуміла поведінка, покликана підірвати самооцінку, зменшує продуктивність або негативно впливає на умови праці; жарти, які загрожують безпеці особи або негативно впливають на результати роботи; будь-яка форма знущання; будь-який небажаний фізичний контакт, враховуючи, але не обмежуючись торканням, погладженням чи поцілунками; наполегливий флірт, прохання або заклики сексуального характеру; фізичне або сексуальне насильство; вищеописана поведінка, навіть якщо її не спрямовано на конкретну особу чи групу осіб, але має такий самий ефект створення негативу чи ворожості у навколишньому середовищі тощо [5].

У спорті необхідно говорити про поняття дифамації як про узагальнююче поняття, пов'язане із розповсюдженням відомостей, що не відповідають дійсності, які призвели до створення негативного іміджу шляхом приниження честі, гідності, ділової репутації фізичної особи (спортсмена, тренера, арбітра), ділової репутації юридичної особи (клубу, асоціації) чи спорту загалом.

За загальним правилом, у виникненні спорів у цій категорії справ вибір способу захисту належить позивачу. І це має бути належним, ефективним та правомірним способом. Законодавством України кожному гарантується судовий захист права спростовувати недостовірну інформацію про себе і членів своєї сім'ї та права вимагати вилучення будь-якої інформації, а також право на відшкодування матеріальної і моральної шкоди, завданої збиранням, зберіганням, застосуванням та поширенням такої недостовірної інформації.

Водночас спорт є децентралізованою системою, що включає, зокрема, величезний масив різноманітних громадських спортивних організацій. В межах більшості спортивних федерацій створено спеціальні органи здійснення спортивного правосуддя (квазіарбітражні органи). Зазначені органи іменуються квазіарбітражними з огляду на те, що сама процедура розгляду схожа на третейський або арбітражний розгляд (наявність арбітражної угоди, досліджуються докази, виноситься рішення тощо), однак сутнісні характеристики такого вирішення спортивного спору не дають підстав для поширення на них вимог Закону України «Про третейські суди» та «Про міжнародний комерційний арбітраж». Варто також звернути увагу, що у спорті в межах однієї організації можуть функціонувати дві різні процедури (перша інстанція і апеляційна).

Стосовно футболу, то відповідно до Статуту УАФ [6] органами здійснення футбольного правосуддя УАФ (ст. 49 Статуту УАФ) є: Контрольно-дисциплінарний комітет (КДК УАФ) – орган першої інстанції; Апеляційний комітет (АК УАФ) – орган другої інстанції. КДК УАФ здійснює контроль за дотриманням особами, які задіяні або працюють у футболі, законодавства України, статутних і регламентних документів УАФ, а також розглядає питання їх порушень; застосовує дисциплінарні санкції у випадку порушення статутних і регламентних документів, якщо це не відноситься до

юрисдикції іншого органу, та встановлює наявність, чи відсутність фактів, що мають юридичне значення. У випадку незгоди з рішенням КДК УАФ сторони можуть оскаржити його до Апеляційного комітету УАФ.

Останньою інстанцією футбольного правосуддя є Спортивний арбітражний суд в м. Лозанна Швейцарія (CAS). Застереження про це внесено до статутів та інших документів більшості національних і міжнародних спортивних організацій.

Відповідно до статуту Федерації гімнастики України (ФГУ), органом, що здійснює спортивне правосуддя і застосовує дисциплінарні заходи відповідно до правил та регламентів федерації, є Дисциплінарна комісія та Президія федерації. Дисциплінарна комісія ФГУ створюється з метою розгляду питань порушень членами ФГУ приписів чинного статуту, регламентів, положень та рішень ФГУ, неетичної та неспортивної їх поведінки, а також для профілактики недопущення вказаних порушень [7].

Крім квазіарбітражних органів спортивних організацій в Україні наявний Спортивний арбітражний суд, який є самостійним, постійно діючим третейським судом, який вирішує шляхом третейського розгляду спори, що виникають у сфері спорту, на підставі законодавства України та організаційних документів відповідних спортивних організацій. До таких спорів належать: спори спортивного або фінансового характеру, або іншого характеру, що є дотичними до спортивної діяльності або розвитку спорту та можуть включати, в більш широкому сенсі, будь-яку діяльність або справу, що стосується спорту або пов'язана з ним. Водночас, слід констатувати, що цей суд повноцінно не функціонує.

За загальним правилом сторона, чії особисті немайнові права порушено, звертається до відповідного органу із заявою. Водночас у сфері футболу є спеціальний орган, який відслідковує дотримання суб'єктами футболу Кодексу етики і чесної гри – Комітет з етики і чесної гри УАФ. Найпоширенішою категорією справ Комітету є розгляд публічних висловлювань суб'єктів футболу, які містять ознаки зневажливих дій, образ, приниження честі та гідності суб'єктів футболу, вияву неповаги до суперників та спричинення шкоди іміджу українського футболу та УАФ. Висловлювання можуть мати форму усних, зафіксованих на відео, або письмових, зокрема поширених у соціальних мережах. У цьому контексті варто звернути увагу, що Комітет самостійно може здійснювати розслідування без наявності звернення від потерпілої особи. За підсумками, Комітет формує висновок, який потім з матеріалами справи передає до КДК УАФ для прийняття рішення.

На етапі розгляду справи у КДК УАФ традиційно виникає питання: «Чи не є висловлювання оціночним судженням?». Досить часто відповідачі вказують, що висловлювання є оціночними судженнями та відповідно до ст. 30 Закону України «Про інформацію» не можуть бути підставою для притягнення до відповідальності. Відповідно до цієї статті оціночними судженнями, за винятком наклепу, є висловлювання, які не містять фактичних даних, критика, оцінка дій, а також висловлювання, що не може бути витлумачено як такі, що містять фактичні дані, зокрема з огляду на характер застосування мовно-стилістичних засобів

(вживання гіпербол, алегорій, сатири). Оціночні судження не підлягають спростуванню та доведенню їх правдивості.

Отже, не є предметом захисту оціночні судження, думки, переконання, критична оцінка певних фактів і недоліків, які, будучи вираженням суб'єктивної думки і поглядів відповідача, неможна перевірити на предмет їх відповідності дійсності (на відміну від перевірки істинності фактів) і спростувати, що відповідає прецедентній судовій практиці Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ) у тлумаченні положень ст. 10 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (Конвенція) [8]. Так, сторони звертають увагу, що Конвенція гарантує свободу вираження поглядів [9], а ЄСПЛ неодноразово підтверджував цю позицію, зокрема у таких справах як: *Thorgeir Thorgeirson v Iceland* (1992), *Ahmet Arslan and Others v. Turkey* (1992), *Jersild v Denmark* (1994), *Müller and Others v. Switzerland* (1998) тощо.

У вирішенні справ про захист честі, гідності та ділової репутації органи здійснення футбольного правосуддя повинні забезпечувати баланс між конституційним правом на свободу думки і слова, правом на вільне вираження своїх поглядів та переконань з одного боку, та правом на повагу до людської гідності та ділової репутації, – з іншого.

У одному зі своїх рішень (*Arbitration CAS 2012/A/3041 Irina Deleanu v. Federation Internationale de Gymnastique (FIG)*, award of 12 June 2013) Спортивний арбітражний суд наголосив: «... Право висловлювати особисту думку, засновану на власному досвіді, не може служити виправданням для звинувачень у серйозних некоректних діях проти інших осіб. Право на свободу вираження поглядів не є абсолютним, і ця свобода не звільняє особу від наслідків наклепницьких тверджень, які зазіхають на гідність іншої людини...» [10].

Крім того, необхідно звернути увагу, що висловлювання суб'єктів спорту одночасно можуть порушувати не тільки права потерпілої особи, а й вимоги актів спортивних організацій. Як зазначалося вище, Кодекс етики ФІФА містить норму стосовно наклепу. До того ж цей Кодекс передбачає, що особи, які зобов'язані дотримуватися цього Кодексу, повинні розуміти вплив, який їхня поведінка може мати на репутацію ФІФА, а отже, повинні поводитися гідно та етично та завжди діяти з повною довірою та чесністю.

Дисциплінарний регламент УЄФА встановлює, що асоціації-члени УЄФА та клуби, а також їхні гравці, офіційні особи та члени, а також усі особи, призначені УЄФА для виконання функцій, повинні поважати Правила гри, а також Статут, положення, директиви та рішення УЄФА, а також дотримуватися принципів етичної поведінки, лояльності, чесності та спортивної поведінки. Зокрема, порушенням є поведінка, яка шкодить репутації футболу та УЄФА. Аналогічну норму закріплено у Кодексі етики Європейської легкоатлетичної асоціації. В етичному кодексі ФЛАУ передбачається обов'язок захищати репутацію ФЛАУ та не вчиняти таких дій, які можуть негативно вплинути на репутацію ФЛАУ або легкої атлетики загалом, суперечити меті та цілям ФЛАУ, шкодити або негативно впливати на інтереси ФЛАУ або легкої атлетики [5].

Водночас варто зауважити, що не будь-яка неадекватна поведінка визначається як поведінка, що шкодить

репутації спорту. Поведінку може бути кваліфіковано як поведінку, що шкодить репутації спорту, якщо вона має певний негативний вплив на здатність особи виконувати свої публічні обов'язки або функції у спорті, якщо особу подано громадськості як підтримку певного стандарту і цей стандарт знижено в очах громадськості тощо. Для того щоб положення про поведінку, яка шкодить репутації спорту застосовувалося, необхідна фактична погана репутація, а не потенційна [11].

У цьому контексті необхідно звернути увагу на:

1) поведінка, яка шкодить репутації спорту, не обмежується поширенням відомостей, що не відповідають дійсності та порочать честь, гідність та ділову репутацію суб'єктів спорту, а включає будь-яку поведінку, якщо вона має певний негативний вплив на здатність особи виконувати свої публічні обов'язки або функції у спорті або якщо особу подано громадськості як підтримку певного стандарту і цей стандарт знижено в очах громадськості (Так, у справі *Arbitration CAS 2008/A/1539 Nicholas D'Arcy v. Australian Olympic Committee (AOC)*, award of 27 May 2008 Спортивний арбітражний суд вказав: «... Зганьбити особу – це суттєво принизити її репутацію в очах громадськості. Поведінка спортсмена, який перебував у стані алкогольного сп'яніння та завдав серйозної травми іншому спортсмену, є такою, що, якщо про це повідомляють засоби масової інформації, не може не призвести до його поганої слави...» [12]);

2) не завжди висловлювання суб'єктів спорту слід тлумачити як поведінку, яка шкодить репутації спорту, а тільки у випадках, коли є певний негативний вплив на здатність особи виконувати свої публічні обов'язки або функції у спорті, якщо особу подано громадськості як підтримку певного стандарту і цей стандарт знижено в очах громадськості. Досить часто неналежні висловлювання суб'єктів спорту є порушення норм статутних і регламентних документів та рішень органів управління, зокрема невиконання вимог Кодексу етики, а не поведінкою, яка шкодить репутації спорту.

П. Джорж вважає, що положення про завдання шкоди репутації слід тлумачити відповідно до звичайних принципів побудови договірного права, тобто сторони зобов'язані виконувати те, про що вони домовилися [13]. Такий погляд заслуговує на увагу, оскільки, наприклад, Регламент УАФ з атестації клубів Української Прем'єр-Ліги передбачає обов'язковим для кожного клубу-претендента на участь у змаганнях УПЛ подачу, зокрема, заяви (декларації), в якій підтверджується, що він визнає як юридично обов'язкові і зобов'язується завжди дотримуватись статутів, регламентів, директив та рішень ФІФА, УЄФА, УАФ та УПЛ, ВАЖФ, а також юрисдикцію Спортивного арбітражного суду в Лозанні (Швейцарія), як це вказано у відповідних статтях статутів ФІФА, УЄФА, УАФ та УПЛ. Тобто, беручи участь у всеукраїнських або міжнародних змаганнях з футболу, клуби-учасники таких змагань надають згоду та підтверджують, що дотримуватимуться вимог актів спортивних організацій.

Крім того, у контракті між професіональним футбольним клубом та футболістом містяться норми стосовно обов'язків футболіста. Так, останній зобов'язується підвищувати спортивну майстерність, знати та дотримуватися Правил гри з футболу, положень регламентних

документів ФІФА, УЄФА, УАФ, відповідної ліги / асоціації чи організації, що проводить змагання, які стосуються статусу, прав і обов'язків; виконувати вимоги чинного законодавства України, положення Регламентів відповідної ліги/асоціації чи організації, що проводить змагання, і УАФ, а також функціональні обов'язки Футболіста-професіонала, які на нього покладаються згідно з цим Контрактом та правилами внутрішнього трудового розпорядку Клубу.

Також ст. 8 Статуту УАФ передбачено, що члени УАФ зобов'язані дотримуватися та забезпечувати дотримання всіма особами, які є їх членами, Статуту, регламентів і рішень, ухвалених органами управління УАФ в межах їх компетенції; статутів, регламентних документів, директив УЄФА, ФІФА та рішень їх органів; Правил гри, прийнятих IFAB, а також виконання дисциплінарних санкцій відповідно до рішень органів здійснення футбольного правосуддя [6].

Окремо потрібно звернути увагу на притягнення до спортивної дисциплінарної відповідальності. О.І. Кисельова звертає увагу на словесну плутанину. На її думку, дисциплінарна відповідальність, яка накладається відповідними органами спортивних федерацій стосовно порушень учасниками змагань, не є дисциплінарною відповідальністю, яка встановлена Кодексом Законів про працю України [14]. З такою позицією важко не погодитися, оскільки між учасниками змагань з футболу та організаторами змагань (Українська асоціація футболу, Українська Прем'єр-Ліга, Професіональна футбольна ліга України) не виникають трудові правовідносини, як між працівником та роботодавцем.

Етичний кодекс ФІФА чітко встановлює відповідальність за дифамацію. Так, у разі вчинення відповідного порушення до особи може бути застосовано відповідні санкції: штраф (у розмірі не менше 10 000 швейцарських франків), а також заборона здійснювати будь-яку діяльність, пов'язану з футболом до 2 років. У випадку повторення – заборона здійснювати будь-яку діяльність, пов'язану з футболом до 5 років. Стосовно України, то ані Кодекс етики та чесної гри УАФ, ані Дисциплінарні правила УАФ прямо не встановлюють санкції. Однак згідно з Дисциплінарними правилами УАФ, КДК УАФ за порушення статутних і регламентних документів та рішень органів управління застосовує санкції відповідно до ст. 6 Дисциплінарних правил УАФ, якою передбачено такі види санкцій [15]:

– дисциплінарні санкції загальні для юридичних та всіх осіб, які працюють або задіяні у футболі: попередження; догана; обов'язковий грошовий внесок у національній грошовій одиниці – гривні; позбавлення титулу та/або нагороди;

– дисциплінарні санкції, що застосовуються винятково до фізичних осіб: попередження; попередження до, під час та після матчу, яке супроводжується пред'явленням арбітром порушникові жовтої картки; вилучення; відсторонення від матчів (від участі у змаганнях); заборона входити до роздягальні та/або перебувати на лаві запасних на визначений строк чи визначену кількість матчів; заборона відвідувати стадіон під час виступів на ньому команди порушника на визначений строк, визначену кількість матчів або довічно; заборона здійснювати будь-яку діяльність, пов'язану з футболом (адміністративну, спортивну тощо) на визначений строк або довічно;

– дисциплінарні санкції, що застосовуються винятково до юридичних осіб: позбавлення клубу права реєструвати в УАФ будь-яких нових футболістів протягом визначеного періоду чи періодів; проведення матчу (матчів) без вболівальників на визначений строк чи визначену кількість матчів; заборона здійснювати організований виїзд вболівальників на виїзний матч (матчі); проведення матчу (матчів) із частково закритими секторами (трибунами); заборона застосування стадіону; анулювання результату матчу з подальшим зарахуванням технічної поразки; виключення зі складу учасників змагань, позбавлення права брати участь у поточному та майбутньому змаганні; зарахування технічної поразки; позбавлення турнірних очок; переведення до нижчої ліги; позбавлення статусу професіонального клубу; позбавлення атестату на право брати участь у змаганнях серед команд професіональних клубів.

ВИСНОВКИ

Дифамація у спорті – це поширення відомостей (усно, письмово, зокрема у соціальних мережах тощо), які не відповідають дійсності та принижують честь, гідність, ділову репутацію фізичної особи (спортсмена, тренера, арбітра тощо), ділову репутацію юридичної особи (клубу, федерації тощо) чи спорту загалом. Особу може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності навіть за відсутності заяви потерпілої особи, зокрема, якщо таку поведінку буде кваліфіковано як поведінку, що шкодить репутації спорту.

Список використаних джерел

1. Луспенник Д.Д. Інститут дифамації і українське законодавство щодо захисту честі, гідності та ділової репутації. *Право України*. Київ, 2006. № 2. С. 62–65.
2. Саймонс Д. Стисло про дифамацію: Основні концепції законодавства про захист репутації. Київ, 2008. 27 с.
3. FIFA Code of Ethics Edition 2023. URL: <https://digitalhub.fifa.com/m/4f048486c1f7293c/original/FIFA-Code-of-Ethics-2023.pdf>
4. Кодекс етики і чесної гри Української асоціації футболу від 2018 р. URL: https://uaf.ua/files/Кодекс_етики_і_чесної_гри_2018.pdf
5. Етичний кодекс Федерації легкої атлетики України від 2021 р. URL: <https://uaf.org.ua/images/otherdocuments/Federation/Doc/etics-codecs.pdf>
6. Статут Української асоціації футболу. URL: https://uaf.ua/files/Статут_УАФ_2020.pdf
7. Статут Федерації гімнастики України. URL: <http://ukraine-rg.com.ua/wp-content/uploads/2015/02/STATUT-FGU-2013.pdf>
8. Про судову практику у справах про захист гідності та честі фізичної особи, а також ділової репутації фізичної та юридичної особи: постановою Пленуму Верховного Суду України від 27 лютого 2009 р. № 1 https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v_001700-09#Text
9. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04 листопада 1950 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#n289

10. Arbitration CAS 2012/A/3041 Irina Deleanu v. Federation Internationale de Gymnastique (FIG): CAS Arbitration Award of 12 June 2013. URL: <https://jurisprudence.tas-cas.org/Shared%20Documents/3041.pdf>
11. Arbitration CAS 2007/A/1291 Mikhaylo Zubkov v. Fédération Internationale de Natation (FINA): CAS Arbitration Award of 21 December 2007. URL: <https://jurisprudence.tas-cas.org/Shared%20Documents/1291.pdf>
12. Arbitration CAS 2008/A/1539 Nicholas D'Arcy v. Australian Olympic Committee (AOC). CAS Arbitration Award of 27 May 2008. URL: https://arbitrationlaw.com/sites/default/files/free_pdfs/CAS%202008-A1539%20NDA%20v%20AOC%20Award.pdf
13. George P. Sport in Disrepute. *Australian and New Zealand Sports Law Journal*. 2009. No. 4(1). URL: <http://classic.austlii.edu.au/au/journals/ANZSportsLawJl/2009/3.pdf>
14. Кисельова О.І. Особливості дисциплінарної відповідальності спортсменів-професіоналів. *Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство»*. 2022. № 5. URL: <http://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/270238/265575>
15. Дисциплінарні правила Української асоціації футболу. URL: https://uaf.ua/files/biblioteka/referee/docs/Дисциплінарні_правила_УАФ.pdf

References

1. Luspenyk D.D. Institute of defamation and Ukrainian legislation on protection of honor, dignity and business reputation. *Law of Ukraine*. Kyiv, 2006. № 2. P. 62–65 (in Ukrainian).
2. Simon D. Defamation brief: Basic concepts of reputation protection law. Kyiv, 2008. 27 p. (in Ukrainian).
3. FIFA Code of Ethics Edition 2023. URL: <https://digitalhub.fifa.com/m/4f048486c1f7293c/original/FIFA-Code-of-Ethics-2023.pdf>
4. Code of Ethics and Fair Play of Ukrainian Association of Football dated 2018. URL: https://uaf.ua/files/Кодекс_етики_і_чесної_гри_2018.pdf (in Ukrainian).
5. Ethics Code of Ukrainian Athletic Federation dated 2021. URL: <https://uaf.org.ua/images/otherdocuments/Federation/Doc/etics-codex.pdf> (in Ukrainian).
6. Statute of Ukrainian Association of Football. URL: https://uaf.ua/files/Статут_УАФ_2020.pdf (in Ukrainian).
7. Statute of Ukrainian Gymnastics Federation. URL: <http://ukraine-rg.com.ua/wp-content/uploads/2015/02/STATUT-FGU2013.pdf> (in Ukrainian).
8. On judicial practice in cases of protection of the dignity and honor of an individual, as well as the business reputation of an individual and a legal entity: Resolution of the Plenum of the Supreme Court of Ukraine dated 27 February 2009 №1. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v_001700-09#Text (in Ukrainian).
9. Convention on the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms of 4 November 1950. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#n289 (in Ukrainian).
10. Arbitration CAS 2012/A/3041 Irina Deleanu v. Federation Internationale de Gymnastique (FIG): CAS Arbitration Award of 12 June 2013. URL: <https://jurisprudence.tas-cas.org/Shared%20Documents/3041.pdf>
11. Arbitration CAS 2007/A/1291 Mikhaylo Zubkov v. Fédération Internationale de Natation (FINA): CAS Arbitration Award of 21 December 2007. URL: <https://jurisprudence.tas-cas.org/Shared%20Documents/1291.pdf>
12. Arbitration CAS 2008/A/1539 Nicholas D'Arcy v. Australian Olympic Committee (AOC). CAS Arbitration Award of 27 May 2008. URL: https://arbitrationlaw.com/sites/default/files/free_pdfs/CAS%202008-A1539%20NDA%20v%20AOC%20Award.pdf
13. George P. Sport in Disrepute. *Australian and New Zealand Sports Law Journal*. 2009. No. 4(1). URL: <http://classic.austlii.edu.au/au/journals/ANZSportsLawJl/2009/3.pdf>
14. Kyseliova O.I. Peculiarities of disciplinary responsibility of professional athletes. *Electronic scientific publication «Analytical and comparative jurisprudence»*. 2022. № 5. URL: <http://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/270238/265575> (in Ukrainian).
15. Disciplinary rules of Ukrainian Association of Football. URL: https://uaf.ua/files/biblioteka/referee/docs/Дисциплінарні_правила_УАФ.pdf (in Ukrainian).

Vitalii DANYLCHENKO

master, Director of Legal Department of Ukrainian Association of Football
ORCID: <https://orcid.org/0009-0002-2088-3157>
e-mail: v.danylchenko@uaf.ua

CERTAIN ASPECTS OF DEFAMATION IN SPORTS

Introduction. The paper highlights and analyzes the concept of defamation under general legislation and sports law, features of interpretation, consideration of disputes and bringing to sports disciplinary responsibility by sports justice bodies.

The purpose of the paper is to determine the specifics of defamation disputes in sports and the consideration of these cases in the bodies of sports justice.

Results. It has been established that sports regulations regulate the institution of defamation by directly or indirectly prohibiting it. Sports regulation can manifest itself both through the prohibition of defamation and through obligations to show respect to colleagues, to protect the dignity of people and not to participate in any form of harassment or persecution. In most cases, actual defamation in sports leads to prosecution for harming the reputation of the sport or sports organization. Consideration of this category of disputes is carried out by quasi-arbitration bodies, which are formed by sports federations. During the consideration of disputes by the bodies of sports justice, the question arises whether defamatory judgments are evaluative and whether it is possible to bring disciplinary responsibility for such statements. As a result of the study, it was established that the right to freely express one's views and beliefs does not allow defamatory statements. Also, free expression of one's thoughts can simultaneously be a violation of sports regulations.

Conclusion. Defamation in sports is the dissemination of information that does not correspond to reality and degrades the honor, dignity, business reputation of a natural person, business reputation of a legal entity or sports in general. A person may be subject to sports disciplinary responsibility even in the absence of a statement from the injured person, in particular, if such behavior is qualified as behavior that harms the reputation of the sport or the federation.

Keywords: sports law, defamation, evaluative judgments, business reputation, statements